

» Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu (MT. 4, 4) «

Înălțarea Domnului

APOSTOL. FAPTE 1, 1-12

În cartea cea dintâi am scris, o, Teofile, despre toate cele ce a început Iisus a face și a învăța, până în ziua în care S-a înălțat la cer, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales, cărora S-a și înfățișat pe Sine viu, după patima Sa, prin multe semne doveditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre împărăția lui Dumnezeu. Și cu ei petrecând, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, pe care (a zis El) ați auzit-o de la Mine: că Ioan a botezat cu apă, iar voi veți fi botezați cu Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile. Iar ei, adunându-se, Îl întrebau, zicând: Doamne, oare în acest timp vei așeza Tu, la loc, împărăția lui Israel? El a zis către ei: Nu este al vostru a ști anii sau

vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa, ci veți lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului. Și acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au și zis: Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer. Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim cale de o săptămână.

EVANGHELIE. LUCA 24, 36-53

În vremea aceea, după ce s-a sculat din morți Iisus a stat în mijlocul ucenicilor Săi și a grăit către ei: pace vouă! Iar ei, înspăimântându-se și înfricoșându-se, credeau în sine că văd un duh. Dar El le-a grăit: ce sunteți tulburați și pentru ce vi se ridică astfel de gânduri în inimile voastre? Priviți mâinile Mele și picioarele Mele, că Eu Însumi sunt; pipăiți-Mă și vedeți, că un duh nu are carne și oase, cum Mă vedeți pe Mine având. Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și picioarele Sale. Deci încă necrezând ei de bucurie și de mirare, El le-a zis: aveți aici ceva de mâncare? Iar ei I-au pus înaintea o bucată de pește fript și un fagure de miere. Și luând a mâncat în fața lor. Apoi a zis către ei: acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi, pe când eram cu voi, că trebuie să se împlinescă toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în proroci

și în psalmi. Atunci le-a deschis mintea, ca să înțeleagă Scripturile. Și iarăși le-a spus: așa este scris și așa trebuie să pătimizească Hristos și să învieze din morți a treia zi; iar în numele Lui să se propovăduiască pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. Iar voi sunteți martorii acestora. Și iată Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; însă voi să ședeți în cetatea Ierusalimului, până când vă veți îmbrăca cu putere de Sus. Apoi i-a dus afară în Betania și, ridicându-și mâinile Sale, i-a binecuvântat. Și, pe când îi binecuvânta, s-a despărțit de dânșii și s-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în Biserică, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin!

TĂLCUIRE

„Deci, Domnul Iisus, după ce a grăit cu ei, S-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu” (Marcu 16, 19)

Ce sărbătoare este astăzi? Este o sărbătoare înaltă și mare, care covârșește mințea omenească, și vrednică de marea bunătate a Aceluia ce a așezat-o, adică a lui Dumnezeu. Astăzi neamul omenească iarăși s-a împăcat cu Dumnezeu. Astăzi vrăjmășia cea îndelungată s-a ridicat, războiul cel îndelungat s-a sfârșit. Astăzi s-a încheiat o minunată pace, care mai înainte niciodată nu se putea aștepta. Căci cine ar fi nădăruit că Dumnezeu iarăși se va împăca cu oamenii? Nu pentru că Domnul era vrăjmaș al oamenilor, ci pentru că robul era ușuratic la mințe; nu pentru că Stăpânul era aspru, ci pentru că robul era nemulțumit.

Voiești să știi cum noi am întărit asupra noastră pe acest Domn plin de dragoste și de prietenie? Este neapărat trebuitor să cunoaștem fondul vrăjmășiei de mai înainte, pentru ca atunci când vedem că noi, care eram vrăjmașii lui Dumnezeu, iarăși am fost cinstiți, să ne minunăm de dragostea Aceluia. Și să nu credeți că acea schimbare s-ar fi făcut în urma propriilor noastre merite, ci mai vârtos să nu încetați a recunoaște mărimea harului dumnezeiesc și de-a pururea să mulțumiți Lui pentru mărimea darurilor Sale.

Așadar, voiești să știi cum am întărit asupra noastră pe acest Domn iubitor de oameni, plin de dragoste, bun, care toate le-a întocmit spre binele nostru? Dumnezeu hotărâse odinioară a stârpi tot neamul nostru, și așa de tare Se mâniase asupra oamenilor, încât voia să-i stârpească împreună cu femeile, cu copiii, cu dobitoacele și cu tot pământul. El chiar spusese: „Voi pierde de peste tot pământul pe omul pe care

I-am făcut! De la om până la dobitoc și de la târătoare până la păsările cerului, tot voi pierde, căci îmi pare rău că le-am făcut” (Facerea 6, 7). Dar nu omenirea în sine ura El, ci răutatea ei.

Și noi, care păream nevrednici de pământ, astăzi ne-am înălțat la cer. Noi, care nu eram vrednici de nici o cinste pe pământ, ne-am înălțat la împărăția cea de sus și am trecut peste ceruri și am ajuns la tronul cel dumnezeiesc; și acea natură, care fusese alungată din rai de către heruvimi, astăzi s-a ridicat mai presus de heruvimi. Dar cum s-a săvârșit această mare

minune? Cum ne-am ridicat noi la această înălțime, noi care am mâniat pe Domnul și nu păream vrednici nici de pământ? Cum s-a înlăturat acel război? Cum s-a îmblânzit acea mânie? Cum? Căci aceasta este de mirare, că nu noi, ci El, Care cu dreptate Se mâniase pe noi, ne-a chemat la pace și a întemeiat pacea. Cum, El a fost atacat și El cheamă la pace? Negreșit, căci El este Dumnezeu și de aceea ne cheamă pe noi, ca un Părinte plin de dragoste.

Să vedem, cum se face aceasta? Mijlocitorul păcii este Fiul Aceluia Care ne cheamă la pace; nu un om, sau înger, sau arhanghel, ori vreun altul dintre slujitorii lui Dumnezeu, ci însuși Fiul lui Dumnezeu este

mijlocitor. Și ce face Mijlocitorul? Ceea ce se cuvine mijlocitorului. Precum atunci când doi sunt învrăjbiți se pune între dânșii un al treilea și potolește mânia unuia și a altuia, așa a făcut și Hristos. Dumnezeu Se mâniase pe noi, și noi ne abătusem de la Dumnezeu, dar Hristos a intervenit între noi și a împăcat amândouă părțile. Dar cum S-a făcut El mijlocitor? Pedepsa pe care noi o meritam de la Tatăl, El a luat-o asupra Sa; din partea lui Dumnezeu El a suferit pedeapsa, din partea omenirii celei învrăjbite cu Dumnezeu – ocară.

Înălțarea Domnului

Voiești să știi cum le-a luat pe amândouă asupra Sa? „Hristos, ne-a răscumpărat din blestemul legii, făcându-Se pentru noi blestem” (Galateni 3, 13). Acum vezi că El a răbdat pedeapsa cea pusă din partea lui Dumnezeu? Dar iată cum a luat asupra Sa și ocară ce vine de la oameni. Zice psalmistul: „Ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine au căzut asupra mea” (Psalmul 68, 11). Așa a ridicat El vrăjmășia și n-a încetat a face și a suferi toate, până ce iarăși a împăcat cu Dumnezeu pe vrăjmașul lui Dumnezeu. Și ziua de astăzi este pricina acestor bunătăți.

El a luat pârga naturii noastre (adică natura omenească în a ei desăvârșire) și a dat-o iarăși Tatălui, făcând ca un lucrător de pământ care aduce lui Dumnezeu pârga roadelor, ca prin aceasta Dumnezeu să binecuvânteze tot câmpul. El a adus Tatălui pârga naturii omenești, și Tatăl a admirat jertfa, și pentru vrednicia Celui ce a adus jertfa, și pentru însăși curăția jertfei. Așa că Tatăl a luat-o cu mâinile Sale și a pus-o lângă Sine, zicând: „Șezi de-a dreapta Mea” (Psalmul 109, 1).

Dar cărei naturi a grăit Dumnezeu? Către natura cea omenească, ori către natura cea dumnezeiască a lui Hristos? Arătat este că aceleia căreia îi spusese odinioară: „Pământ ești și în pământ te vei întoarce” (Facerea 3, 19).

Nu era destul că natura omenească, prin Hristos, s-a ridicat la cer? Nu era destul că ea a ajuns în lăcașul îngerilor? Nu era, oare, această cinste negrăită? Însă ea a trecut mai presus de îngeri, s-a înălțat peste arhangheli, peste heruvimi și serafimi, și nu s-a oprit până ce a șezut pe tronul lui Dumnezeu. Socotește cât de jos stătea înainte natura omenească și cât de sus s-a ridicat! Nu se putea să cadă mai jos decât căzuse omenirea, și nici mai sus nu putea a se ridica decât a ridicat-o Hristos. Căci natura omenească prin Hristos s-a ridicat la cer. Și ce însușiri avea această natură mai înainte?

Eu mă opresc bucuros la înjosirea naturii noastre, pentru ca să recunosc mai bine uimitoarea ei înălțare, prin bunătatea Domnului. Noi eram pulbere și cenușă. Dar cel puțin aceasta nu era urmare a vinovăției noastre, ci din cauza slăbiciunii naturii noastre, că oamenii se făcuseră mai fără de minte decât dobitoacele, după cum zice și psalmistul: „Alăturatu-s-a dobitoacelor celor fără de minte și s-a asemănat lor” (Psalmul 48, 12). A se asemăna cu dobitoacele cele fără de minte înseamnă a fi încă mai înjosit decât ele. Adică,

la dobitoace, lipsa de minte este ceva natural, nevinovat, dar o ființă înzestrată cu minte a se pogori până la lipsirea de minte, aici este vinovăția voinței. Așadar, oamenii au căzut mai jos decât dobitoacele, s-au făcut mai nemulțumitori, mai nebuni, mai vârtoși, mai înjosiți, mai nesimțitori decât pietrele.

Ce trebuie să zic? Cum să mă exprim? Această nevrednică omenire, cea mai fără de minte decât toate, s-a ridicat astăzi peste toate. Astăzi îngerii au văzut ceea ce de mult doreau să vadă. Astăzi arhangheli privesc cele pe care de mult așteptau să le vadă. Ei au văzut natura noastră strălucind de pe Tronul cel împărătesc, strălucind în slava și frumusețea cea nemuritoare. Căci acum, când natura omenească i-a covârșit cu cinstea, ei totuși se bucură, așa cum mai înainte jeleau înjosirea noastră. Deși heruvimii alungaseră omenirea din rai, totuși jeleau soarta ei.

Dacă oamenii simt compătimire pentru alții, cu atât mai mult îngerii au simțit compătimire pentru noi, căci ei sunt mai plini de iubire decât oamenii. De aceea se arată îngerii pretutindeni unde se vorbește despre reînălțarea omenirii, atât la Nașterea lui Hristos, cât și la învierea Sa din mormânt.

Astăzi, la Înălțarea Mântuitorului la cer, iată ce se zice în istoria Apostolilor despre îngeri: „... doi bărbați au stat înaintea lor în haine albe, care au și zis: Bărbați galileeni, ce stați căutând spre cer? Acest Iisus, care S-a înălțat de la voi la cer, așa va veni, precum L-ați văzut mergând la cer” (Fapte 1, 10-11).

Ascultați acum cu luare aminte. Pentru ce vorbesc ei așa? Nu aveau oare ucenicii ochi? Nu văzuseră ei înșiși ceea ce s-a petrecut? Nu spune evanghelistul că S-a înălțat înaintea ochilor lor? (Fapte 1, 9). Pentru ce, oare, s-au înfățișat atunci îngerii și le-au spus că El S-a înălțat la cer? Pentru două pricini:

Întâi, fiindcă ucenicii erau întristați pentru despărțirea de Hristos. Cum că ei în adevăr erau triști, aflăm din cuvintele Domnului: „Nimeni dintre voi nu mă întreabă: Unde Te duci? Ci, fiindcă v-am spus acestea, întristarea a umplut inima voastră” (Ioan 16, 5-6).

Când noi ne despărțim de prieteni și de rude, ne pare rău. Cum ar fi putut acum ucenicii să nu jelească și să nu simtă durerea, când vedeau că se desparte de dânsii Izbăvitorul lor, Dascălul și Sprijinitorul cel plin de dragoste, cel blând și bun? De aceea li s-au arătat îngerii; ei trebuiau să aline durerea ucenicilor pentru ducerea Domnului de la dânsii, prin făgăduința venirii Lui. „Acest Iisus, care S-a înălțat de la voi la cer,

așa va veni, precum L-ați văzut mergând la cer”. Vă pare rău că El se ia de la voi, însă nu vă întristați, El iarăși va veni. Aceasta este întâia pricină a arătării îngerilor.

Pentru a doua pricină, nu mai mică decât prima, îngerul a adăugat: „El S-a înălțat”, adică S-a înălțat, S-a ridicat la cer. Distanța era prea mare și ochii omeștii nu puteau să privească trupul ce se înălța până a ajuns la cer. Precum o pasăre, care se ridică la înălțime, se ascunde tot mai mult de ochii noștri, așa și trupul lui Hristos, cu cât mai sus se ridică, cu atât mai mult se depărta de ochii ucenicilor, fiindcă slăbiciunea vederii nu putea să urmărească lungimea distanței. De aceea s-au înfățișat îngerii, spre a încredința pe ucenici despre înălțarea Sa la cer, ca ei să nu creadă că El a fost luat la cer ca Ilie. Ilie a fost luat ca un rob al lui Dumnezeu, iar Iisus ca Domn; Ilie cu o căruță de foc, Iisus a fost luat de un nor, căci și Tatăl, precum zice Isaia, „sade pe nor” (Isaia 19, 1). Ilie, la înălțarea sa, a slobozit copilul său asupra ucenicului său Elisei; dar Iisus, după ce S-a înălțat, a făcut să se pogoare asupra ucenicilor Săi darurile Harului și a făcut nu numai un prooroc, ci mii de prooroci, care au fost cu mult mai mari și mai slăviți decât Elisei.

Așadar, iubiților, să priveghem și să îndreptăm ochii duhului nostru la a doua venire a Domnului. Apostolul Pavel zice: „Însuși Domnul întru poruncă, la glasul arhanghelului, Se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi. După aceea, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți împreună cu ei în nori, întru întâmpinarea Domnului” (I Tesaloniceni 4, 16-17). Însă nu toți. Ascultă ce zice Hristos: „Atunci vor fi două măcinând la moară, una se va lua, alta se

va lăsa; în noaptea aceea vor fi doi într-un pat, unul se va lua, altul se va lăsa” (Matei 24, 41; Luca 17, 34). Ce înseamnă aceste vorbe neînțelese? Cele de la moară sunt săracii și chinuiții (la iudeii antici, slujnicele sau roabele erau datoare să macine făină în rășniță), cei din pat sunt bogații, care au și comoditate, și prisosință. Domnul voiește așadar să spună că atât dintre săraci, cât și dintre bogați, numai unii se vor mântui, alții însă vor pieri. Dreptii vor fi răpiți în nori, spre întâmpinarea Domnului, iar păcătoșii vor fi lăsați și dați osândeii.

Când un rege vizitează o cetate, obișnuiesc a ieși înaintea lui cei ce îi sunt favoriți; iar criminalii se țin în cetate, spre a aștepta pedeapsa lor. Tot așa va fi când Domnul va veni la judecată. Vom fi, oare, și noi atunci duși spre întâmpinarea Lui? Ah, eu cunosc păcatele mele și nevrednicia mea!

Deci, să nu se laude bogatul întru bogăția sa și săracul să nu se creadă mizerabil și nenorocit. Mai vârtos fericit, și sigur fericit, și de trei ori fericit este cel care se va arăta vrednic în ziua aceea a ieși întru întâmpinarea Domnului, de ar fi el și cel mai sărac decât toți. Iar noi, păcătoșii, să ne tânguim pe noi înșine, și nu numai să ne tânguim, dar să ne îmbunătățim, să ne schimbăm, pentru ca toți să primim cu vrednicie pe împăratul îngerilor și să putem gusta acea sfântă fericire întru Hristos Domnul nostru, Care fie proslăvit împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, în vecii vecilor. Amin.

Sfântul Ioan Gură de Aur
Cuvânt la Înălțarea Domnului

CÂNȚAȚI DOMNULUI TOT PĂMÂNTUL

Tropar la Praznicul Înălțării Domnului

Glasul 4

*Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase, Dumnezeuul nostru, bucurie făcând Ucenicilor,
cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei, prin binecuvântare,
că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Izbăvitorul lumii.*

Condac la Praznicul Înălțării Domnului

Glasul 6

*Plinind rânduiala cea pentru noi și cele de pe pământ unindu-le cu cele cerești,
Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase, Dumnezeuul nostru, nicicum despărțindu-Te,
ci rămânând nedepărtat și strigând celor ce Te iubesc pe Tine:
Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră!*

PENTRU TINERI

Înălțarea Domnului - Ziua Eroilor, Sărbătoarea Națională a poporului român

În Biserica Ortodoxă Română, sărbătoarea Înălțării Domnului este și ziua dedicată pomenirii eroilor neamului. Astfel, astăzi, în toate bisericile, mănăstirile și catedralele ortodoxe din țară și străinătate se face pomenirea tuturor eroilor români căzuți de-a lungul veacurilor pe toate câmpurile de luptă pentru credință, libertate, dreptate și pentru apărarea țării și întregirea neamului, informează Biroul de Presă al Patriarhiei Române. Slujbele de pomenire vor fi oficiate, după Sfânta Liturghie, și la cimitirele, troițele și monumentele dedicate cinstirii eroilor neamului. Prin hotărârile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din anii 1999 și 2001, sărbătoarea Înălțării Domnului a fost consacrată ca Zi a Eroilor și Sărbătoare Națională bisericească. Totodată, Legea 379/2003,

Catedrala Națională „Înălțarea Domnului”

privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război, a proclamat cea de-a patruzecia zi de la Sfintele Paști, sărbătoarea Înălțării Mântuitorului Iisus Hristos, Ziua Eroilor - potrivit tradiției -, ca Sărbătoare Națională a poporului român.

GÂNDUL ZILEI

„Dintre vii Te-ai pogorât la ei și Te-ai înălțat ca să înalți pe toți fiii întru toate zilele veacului”

ISAIA 42, 6

Monumentul eroilor căzuți în Primul Război Mondial-
Cimitirul Militar din Bolzano